

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE
období 2020 – 2024

„Základním principem primární prevence rizikového chování u žáků je výchova k předcházení a minimalizaci rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací osobnosti“ (Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 21291/2010-2028)

Smyslem prevence je:

**učit děti myslet
hledat smysl
umět se rozhodovat
nést odpovědnost
žít ve svobodě**

Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem pro školy a školská zařízení. Je součástí školního vzdělávacího programu. Školní preventivní strategie je východiskem pro tvorbu preventivního programu školy.

Platná legislativa:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010-2028 v souladu se Strategií prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy, Národní strategií protidrogové politiky, Strategií prevence kriminality – všechny strategie vždy na příslušné období
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 22294/2013-1
- Metodický pokyn MŠMT ČR k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví č. j. 10 194/2002 - 14
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14 4323/99-22
- Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních
- Zákon č. 561/ 2004 SB., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11 691-24
- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami

-Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci šikany ve školách a školských zařízeních č.j. MŠMT – 21149/2016

Primární prevence rizikových projevů chování u žáků je zaměřena na:

a) předcházení zejména následujícím rizikovým projevům v chování žáků

- záškoláctví
- agrese, šikana, kyberšikana, násilí
- divácké násilí,
- kriminalita, delikvence, vandalismus
- závislostní chování, závislost na politickém a náboženském extremismu, negativní působení sekt
- intolerance, antisemitismus, rasismus, xenofobie, homofobie
- užívání všech návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)
- sexuální rizikové chování
- poruchy příjmu potravy – mentální anorexie, bulimie
- netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling)
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech

- traumatických zážitků – domácího násilí, šikanování, násilného chování, týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání
- ohrožování mravní výchovy mládeže
- rizikových stravovacích návyků vedoucích k poruchám příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie)
- experimentování s návykovými látkami (legální a nelegální návykové látky)

Realizace školní preventivní strategie

a) specifická primární prevence – aktivity a programy, které jsou zaměřeny specificky na předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování žáků. Jedná se o:

- všeobecnou prevenci, která je zaměřena na všechny žáky
- selektivní prevenci, která je zaměřena na žáky, nichž lze předpokládat zvýšenou hrozbu rizikového chování
- indikovanou prevenci, která je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, problematických vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.

Aktivity: dlouhodobé preventivní programy, preventivní prožitkové a tematické programy vedené ŠMP, jiným pedagogem nebo přizvaným odborníkem

b) nespecifická primární prevence – školní preventivní strategie **je realizována všemi pedagogy** ve výuce. V rámci vyučovacích předmětů jsou naplňována témata týkající se prevence rizikových projevů chování. Klíčové vyučovací oblasti jsou:

- oblast zdravého životního stylu (výchova ke zdraví, osobní a duševní hygiena, výživa, pohybové aktivity)
- oblast společenskovední (komunikace, sociální dovednosti a kompetence)
- oblast přírodovědná (biologie člověka, biologické účinky drog, chemie)

- oblast výchovy ke zdraví a občanské výchovy (postavení rodiny ve společnosti, vedení domácnosti, zdravý vývoj a příprava na život, formy komunikace)
- oblast sociálně – právní (právní aspekty drog, práva dítěte, význam a cíle reklamy)
- oblast sociální patologie (postoj společnosti ke zneužívání drog, kriminalita, delikventní chování, šikánování, rasismus).

Efektivní výuku podporovat exkurzemi, besedami, návštěvami kulturních a společenských center a akcí.

- veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování, zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravého rozvoje osobnosti, k odpovědnosti za sebe a své jednání.

Na realizaci systému primární prevence se na naší škole podílejí všichni pedagogičtí pracovníci.

Úkolem školního metodika prevence je jejich práci zajišťovat a koordinovat.

V užším krizovém týmu je ředitel školy, zástupce ředitele školy, výchovný poradce, speciální pedagog, metodik prevence a příslušný třídní učitel.

Dlouhodobé cíle primární prevence

Žáci

- realizovat systém aktivit zaměřený na prevenci projevů rizikového chování
- realizovat systém aktivit zaměřený na vytváření bezpečného školního prostředí pro žáky
- realizovat systém aktivit zaměřený na vytváření pozitivního sociálního klimatu ve třídě, a skupině
- realizovat systém aktivit zaměřený na vedení žáků ke zdravému životnímu stylu, k ochraně zdraví
- realizovat systém aktivit zaměřený na vedení žáků k občanské a právní odpovědnosti za sebe a své jednání

Rodiče

- realizovat systém aktivit zaměřený na získávání rodičů pro spolupráci se školou
- realizovat systém aktivit zaměřený na prohlubování informovanosti o rizikovém chování

Pedagogové

- realizovat systém aktivit zaměřený na podporu vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování

Střednědobé cíle primární prevence

Žáci

- uplatňovat preventivní aktivity a programy speciálně zaměřené na jednotlivé skupiny žáků
- realizovat systém aktivit zaměřený na vedení žáků k vzájemné pomoci a ohleduplnosti
- realizovat systém aktivit na zvyšování zdravého sebevědomí a sebehodnocení
- realizovat systém aktivit zaměřený na smysluplné trávení volného času
- realizovat systém aktivit zaměřený na osvojení si konstruktivního zvládnání konfliktů a zátěžových situací
- realizovat systém aktivit zaměřený na vytváření postojů proti rasismu, antisemitismu a xenofobii

Rodiče

- informovat rodiče průběžně o činnosti školy, akcích, dát jim možnost zpětné vazby
- podporovat účast na formálních i neformálních i neformálních akcích
- zkvalitňovat informační činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu a rizikového chování

Pedagogové

- realizovat systém aktivit zaměřený na vzdělávání pedagogů v oblasti prevence rizikových jevů, školního násilí, práce třídního učitele s třídním kolektivem a řešení konfliktních situací mezi žáky, komunikace učitel – žák, učitel – rodič

Krátkodobé cíle primární prevence

- naplňovat Minimální preventivní program pro daný školní rok

Řešení přestupků

Porušováním školního řádu, týkající se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy, je klasifikováno jako hrubý přestupek a jsou vyvozeny patřičné sankce. Je sledováno i další rizikové chování – záškoláctví, šikana, vandalismus, brutalita, rasismus atd. Při jejich zjištění bude nejprve přistoupeno k následujícím opatřením:

- 1/ individuální pohovor se žákem
- 2/ jednání s rodiči
- 3/ doporučení kontaktu s odborníky
- 4/ v případě nezájmu rodičů uvědomění odboru sociální péče, OSPOD
- 5/ v případě dealerství oznámení Policii ČR

Dalším opatřením bude kázeňský postih v rozsahu vymezeném školním řádem

zpracoval: Mgr. David Jurečka

schválil: Mgr. Dalibor Ovečka